

Mitä sote-uudistus tarkoittaa minulle?

Sosiaali- ja terveyspalvelut vuonna 2019

Palvelut yksilöllisemmin

Palvelut tarjotaan tilanteesi mukaan ja oikeaan aikaan. Silloin asiiasi hoituu helpommin. Jonoja on vähemmän, kun palvelut ja hoitopolut ovat sujuvia. Pääset nopeammin lääkäriin ja muihin palveluihin.

Sosiaali- ja terveyspalvelut on sovitettu yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Asiakasta koskeva tieto siirtyy sujuvasti palvelujen välillä.

Valinnanvapaus parantaa palveluihin pääsyä

Asiakkaana voit valita nykyistä laajemmin, mistä hankit sosiaali- ja terveyspalvelut. Voit valita julkisen, yksityisen tai järjestön palvelun valinnanvapauden piiriin kuuluvissa palveluissa. Asiakasmaksu on sama.

Voit valita nykyistä vapaammin hoitajan ja lääkärin sekä sosiaalipalveluihin liittyvää neuvontaa. Lisäksi voit valita hammashoitolan. Jos olet kotihoidon asiakas, voit tarvittaessa saada asiakassetelin ja valita, keneltä hankit kotiin palveluja.

Verkkopalvelut, asiakasneuvojat ja palveluohjaajat opastavat sinulle sopivien palvelujen valinnassa.

Lähipalvelut monipuolistuvat

Toimipisteissä tarjottavia sosiaali- ja terveyspalveluja täydennetään uusilla joustavilla lähipalveluilla.

Esimerkiksi:

- Jatkossa sinulle tarjotaan enemmän digitaalisia palveluja ja neuvontaa hyvinvoinnin tueksi. Voit esimerkiksi varata ajan tai kysyä asiakasneuvojalta netissä. Tarvittaessa voit tavata etälääkärin tai sosiaalityöntekijän virtuaalisesti nettipalvelussa.
- Liikkuvat palvelut, kuten hammaslääkäribussi, tulevat lähelle sinua.
- Neuvolan perhetyötä tehdään tarvittaessa kotona. Myös iäkkäiden tukena ovat kotona annettavat palvelut. Häätötilanteessa saat kotiin ensihoitoa.

Oikeus puhua äidinkieltä

Sinulla on asiakkaana oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Joskus yhteistä kieltä ei ole. Silloin henkilökunnan pitää varmistaa, että asiakas ymmärtää, miten hänen asiaansa hoidetaan.

Kiireellinen hoito ja tuki turvana

Jatkossa saat kaikkein vaativimman hoidon 12:sta laajan päivystyksen sairaalasta. Näin varmistetaan osaava ja laadukas hoito. Tällaisia palveluja useimmat meistä tarvitsevat harvoin, ehkä kerran elämässään.

Keskussairaaloiden yhteispäivystykset tarjoavat usein tarvittuja päivystyspalveluja kuten nykyisinkin. Myös sosiaalityössä palvelee kriisipäivystys.

Jonottamista päivystyksessä halutaan vähentää. Sosiaali- ja terveyspalveluissa lisätään vastaanottoja iltaisin ja viikonloppuisin.

Palveluihin voi vaikuttaa

Ihmisiä kannustetaan monin tavoin osallistumaan sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen. Voit osallistua esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintaan tai asiakasraatiin.

Julkinen palvelulupaus

Maakunta antaa julkisen palvelulupauksen alueen asukkaille. Lupauksessa kerrotaan, miten palvelut aiotaan toteuttaa. Maakunnan pitää myös kertoa, ovatko palvelut toteutuneet lupauksen mukaisesti.

Mikä on sote-uudistus?

Sote-uudistuksessa koko julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto uudistetaan. Uudistuksen tekevät valtio ja kunnat, jotka kertovat avoimesti muutoksista asukkaille.

Nykyisin kunnat järjestävät julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut. 1.1.2019 vastuu siirtyy 18 maakunnalle. Vaikka palvelut järjestää vastedes maakunta, saat jatkossakin lähipalveluja omalta asuinseudultasi.

Mitä ovat julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut?

Ne ovat palveluja, jotka valtio rahoittaa verovarjoilla. Jatkossa maakunnat järjestävät kaikki julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut.

Niitä ovat esimerkiksi:

- terveyskeskuspalvelut
- sairaalapalvelut
- suun terveydenhuolto
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- äitiys- ja lastenneuvolat
- aikuissosiaalityö
- lastensuojelu
- vammaispalvelut
- vanhusten asumispalvelut
- kotihoito
- kuljetuspalvelut
- ympäristöterveydenhuolto

Uudistuksen tavoitteet

Palvelut nykyaikaistuvat

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus turvaa ihmisten tulevaisuuden palvelut.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa otetaan käyttöön tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimintatavat.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin käytetty rahoitus ei vähene nykyisestä. Palveluja uudistetaan siten, että kustannusten kasvu hidastuu.

Ihmisten yhdenvertaisuus toteutuu

Jokaisella on yhdenvertainen mahdollisuus saada laissa säädetyt riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Jokaisella on oikeus saada yhtä laadukkaita palveluja.

Miksi sote-uudistus tarvitaan?

Toimivat sosiaali- ja terveyspalvelut auttavat ihmisiä pysymään toiminta- ja työkykyisinä. Tällä hetkellä palvelut eivät toimi parhaalla mahdollisella tavalla:

- Ihmiset joutuvat jonottamaan pitkiäkin aikoja
- Eri kunnissa saa erilaisia palveluja.
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa on tehottomia toimintatapoja.
- Talous on taantumassa, palveluihin on vähemmän rahaa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus ratkaisee näitä ongelmia.

Hyvinvointi- ja terveyserot vähenevät

Alueelliset ja eri väestöryhmien erot terveydessä ja hyvinvoinnissa vähenevät.

Hallituksen esitysluonnos 2016

SOTE- JA
MAAKUNTA-
UUDISTUS

HALLITUKSEN
REFORMI